

Матеріал для розповсюдження

Рольові картки

Рольова картка: директор школи

Для тебе найважливіше — це репутація школи стосовно безпеки та крадіжок.

Рольова картка: вчитель 1

Ти помічаєш, що окрім грошей у школі зникають й інші речі. Ти звернув увагу, що минулого тижня Гюла прийшов до школи з мобільним телефоном.

Рольова картка: вчитель 2

Ти — класний керівник Гюли. Ти знаєш його досить добре, і він тобі подобається. Він хороший, уважний хлопець. Він старанно вчиться, але не має друзів.

Рольова картка: батько

Гюла — хороший хлопець. Ти знаєш, наскільки важливим є навчання, і завжди перевіряєш, чи Гюла зробив домашнє завдання, перед тим, як відпустити його пограти у футбол. Минулого тижня був його день народження.

Проблемна ситуація

Усі сценки відбуваються в кабінеті директора.

Сценка 1: Директор, вчитель 1 і вчитель 2

Директор, вчитель 1 і вчитель 2 обговорюють нещодавній бум кишенькових крадіжок у школі та свою реакцію на цю проблему. Було кілька випадків: наприклад, усе почалося зі зникнення ручки, а після цього пропало ще кілька речей, в основному гроші.

Ходять різні чутки щодо того, хто це міг би бути, і найпоширенішою є версія, що винуватцем є циганський хлопчик Гюла.

Час: 3–5 хвилин

Сценка 2: Директор, батько Гюли і вчитель 1

Директор тисне на батька, щоб той визнав, що саме його син чинив крадіжки. Батько стверджує, що Гюла не став би такого робити. Все ж таки він просить вибачення і пропонує відшкодувати вкрадену суму.

Вчителям незручно через цю ситуацію, і вони обіцяють тримати все в таємниці. Гюла може залишитися в школі, але батько повинен краще слідкувати за сином.

Час: 3–5 хвилин

Сценка 3: Директор і вчитель 2

Директор і вчитель 1 обговорюють покращення атмосфери в школі. Вони радіють — проблему, здається, розв'язано.

Входить вчитель 2: він/вона повідомляє, що поліція щойно заарештувала біля шкільних воріт учня (не Гюлу) за кишенькові крадіжки. Очевидно, цей учень зізнався у тому, що вкрав усі гроші.

Вони діляться враженнями від почутої новини.

Час: 3–5 хвилин

Методичні рекомендації для фасилітатора

Нехай волонтери розіграють рольову гру. У перервах між сценками вам слід поставити глядачам запитання, а вони записуватимуть ключові слова, які резюмуватимуть їхню відповідь на цій стадії презентації.

Перша перерва: Перше запитання до глядачів: Якщо б ви були директором, що б ви зробили?

Друга перерва: Друге запитання до глядачів: Чи вважаєте ви, що проблема була вирішена справедливо?

Третя перерва: Третє запитання до глядачів: Що ви тепер думаєте?

Деякі практичні тези для розгляду стосовно розробки антирасистської політики.

У справі протидії расовим утискам та проявам расизму необхідно, щоб уся школа (організація) брала участь у розробці та впровадженні антирасистської політики. Важливо також, щоб підходи до вирішення проблеми проявів расизму вписувались у загальну політику і встановлений порядок роботи. Проблеми повинні розглядатися як «особливі, але не окремі».

Деякі практичні тези для розгляду:

- Необхідно розробити чіткі положення, які б давали зрозуміти, що не може бути допущено жодного прояву расизму або расового утиску.
- Обов'язково повинна бути чітко визначена процедура, яка буде застосовуватися у разі прояву расизму.
- Загальний шкільний підхід, у тому числі процедури та узгоджені дії щодо протидії проявам расизму, повинен розповсюджуватися на всіх членів шкільної громади: завідувачих, персонал (учительський та не учительський), батьків, учнів, студентів та відвідувачів.
- Повинно бути чітке розуміння, що кожен член шкільного колективу має бути відповідальним і уважним у плані расизму, а також запобігати його проявам.
- Підхід у цій справі має бути послідовним, тобто таким, щоб кожен усвідомлював, що від нього очікується.
- Усі повинні розуміти, що реакція на прояв расизму повинна бути миттєвою, як тільки випадок стався або коли про нього повідомили.
- Будь-яка подальша реакція на випадок має надійти протягом визначеного строку.

Джерело: <http://www.northants-ecl.gov.uk/apps/IPS/msc/rig/hme.asp>